

Kompetencemål for Dansk, 4.-10. klassetrin

Dansk omhandler samtidens og andre tidsaldres udtryksformer samt faglig, fagdidaktisk og personlig udvikling i et dansk, flerkulturelt og internationalt perspektiv. Faget giver den studerende kompetence til at tilrettelægge og vurdere elevers arbejde med sprog og tekster.

Kompetenceområder

Kompetenceområde 1: Sprog og kommunikationsundervisning

Kompetenceområde 2: Fortsat læsning og skrivning

Kompetenceområde 3: Danskdidaktik

Kompetenceområde 4: Tekster og tekstundervisning

Kompetenceområde 1: Sprog og kommunikationsundervisning omhandler undervisning i sprog og kommunikation såvel som den studerendes egne kommunikative kompetencer.

Kompetencemål: Den studerende kan begrundet planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning i sprog og tekster for heterogene elevgrupper.

Færdighedsmål: Den studerende kan	Vidensmål: Den studerende har viden om
begrundet gennemføre læringsmålstyret sprog- og kommunikationsundervisning,	sprogdidaktik og fagdidaktisk forskning inden for sprog og kommunikationsundervisning,
vurdere dansk tale – og skriftsprog, elevers sproglige udvikling, deres beherskelse af dansk retskrivning,	sprogsystem, herunder grammatik, sprogbrug og gældende retskrivningsprincipper,
planlægge og gennemføre undervisning i nabosprog og nabokultur,	nordiske sprog, herunder nabosprogsdidaktik,
planlægge, gennemføre og evaluere differentierede læringsaktiviteter, der understøtter den enkelte elevs kommunikative kompetence,	sprogdidaktik,
kritisk vurdere læremidler til undervisning i dansk sprog,	læremidler til sprogundervisning i skolen,
skabe hensigtsmæssige tekster til en given kommunikationssituation på baggrund af valg af medier og sproglige virkemidler,	dansklærerens kommunikative opgaver, mundtligt og skriftligt,
vurdere stemme, mimik og gestik som udtryksmidler i danskundervisning,	mundtlig udtryksfærdighed,
give feedback på tosprogede elevers tekster på baggrund af intersprogsanalyse og	intersprog og intersprogsudvikling og

kritisk vurdere elevers arbejde med informationsøgning, ansigtsløs kommunikation og de etiske aspekter forbundet hermed.	informationsøgning og strategier til systematisk at udvælge viden på internettet, ansigtsløs kommunikation og forholde sig etisk til kommunikationen på internettets digitale platforme.
--	--

Kompetenceområde 2: Fortsat læsning og skrivning omhandler undervisning i læsning og viden om læseprocesser i den faglige undervisning.

Kompetencemål: Den studerende kan begrundet planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning i en heterogen elevgruppe på baggrund af aktuell, forskningsbaseret viden om læsning og skrivning.

Færdighedsmål: Den studerende kan	Vidensmål: Den studerende har viden om
begrundet gennemføre læringsmålstyret undervisning i literacy,	literacydidaktik og fagdidaktisk forskning inden for fortsat læsning og skrivning,
anvende teorier om literacy,	literacy,
vurdere de læseforståelsesproblematikker, elever møder, når de læser tekster fra forskellige genrer og tidsaldre med henblik på fremadrettet vejledning,	læseforståelse,
vurdere elevers forskellige skrivestrategier i forbindelse med skrivning af tekster i forskellige genrer og kontekster med henblik på fremadrettet vejledning,	skrivestrategier,
planlægge og gennemføre undervisningsaktiviteter med tekstproduktion i digitale medier	digitale medier i børns – læse og skrivepraksis i og uden for skolen,
planlægge og gennemføre undervisning i at analysere argumentation i tekster i forskellige teksttyper og medier,	argumentationsanalyse og kildekritik,
anvende resultater af test og andre evalueringsformer med henblik på at understøtte den enkelte elevs danskfaglige udvikling og	test og evalueringsformer og
forberede elever til folkeskolens afgangsprøve i dansk.	folkeskolens afgangsprøve i dansk.

Kompetenceområde 3: Danskdidaktik omhandler didaktisk teori, faglig udvikling og innovation i danskfaget.

Kompetencemål: Den studerende kan begrundet planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning for heterogene elevgrupper i et flerkulturelt og internationalt perspektiv.

Færdighedsmål: Den studerende kan	Vidensmål: Den studerende har viden om
udvikle begrundede innovativt, læringsmålstyrede undervisningsaktiviteter i samarbejde med elever, forældre og aktører uden for skolen,	innovativ danskdidaktik og forskning i didaktisk design inden for dansk didaktik,

kritisk vurdere danskdidaktiske designprocesser og produkter,	didaktisk design,
udvikle læremidler til danskundervisning på grundlag af forskningsbaseret viden,	læremiddelproduktion til danskundervisning,
udvikle elevernes selvstændige og undersøgende arbejde, herunder aktiviteter, der forbereder til projektopgaven,	fler- og tværfaglige tilrettelæggelser med dansk,
samarbejde med kolleger om begrundet gennemførelse og udvikling af tværfaglige forløb og	tværfagligt samarbejde i skolen og
kritisk vurdere digitale ressourcer og deres anvendelse i danskundervisning.	digitale ressourcer og danskfaglig læring.

Kompetenceområde 4: Tekster og tekstundervisning omhandler tekst og tekstformidling.

Kompetencemål: Den studerende kan begrundet planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning i tekster, herunder skønlitteratur, fra forskellige tidsaldre, medier og genre for heterogene elevgrupper.

Færdighedsmål: Den studerende kan	Vidensmål: Den studerende har viden om
begrundet gennemføre læringsmålstyret tekstundervisning og undervisning i forskellige tekstgenrer,	tekstdidaktik og genredidaktisk forskning inden for tekster og tekstundervisning,
kritisk vurdere tekster i et genre- og medieteoritisk perspektiv,	tekster, genrer og medier,
kritisk vurdere tekster og deres brug i kulturhistorisk, æstetisk og flerkulturelt perspektiv, herunder tekster på nabosprog,	tekstanalyse og tekstreception i et dannelsesperspektiv,
udvikle den enkelte elevs mediebrug og læsevaner,	tekster til elever, elevs tekstbrug, børne- og ungelitteratur,
planlægge, gennemføre og evaluere undervisning i tekster, herunder skønlitteratur,	tekstdidaktik,
begrunde valg af tekster fra Dansk litteraturs kanon til undervisning på 4.-10. klassetrin,	dansk litteraturs kanon,
anvende forskellige evalueringsformer og resultater af evalueringer i tekstundervisning og	evaluering af tekstarbejde og
anvende retoriske udtryksmidler ved oplæsning og andre former for fremføring af tekst i danskundervisning.	tekstperformance.

Prøven i undervisningsfaget Dansk, 4.-10. klassesettrin

Prøven består af to delprøver. Der gives en samlet karakter for den skriftlige prøve og den mundtlige prøve.

1. delprøve: Skriftlig prøve

Til den skriftlige prøve stilles der en opgave, hvor den studerende skal skrive en sammenhængende tekst, der kommunikerer hensigtsmæssigt og honorerer formelle krav til retskrivning. Opgaven er tredelt og skal indeholde:

1. Analyse af en tekst inden for danskfagets faglige genrer med inddragelse af et fagdidaktisk perspektiv.
2. En skriftlig produktion af en kommunikativ tekst (fx artikel, forældrebrev, anmeldelse etc.)
3. En refleksion over de genrerelaterede og indholdsmæssige valg der er truffet, fx af sprog og stil, bestemte sproghandlinger og layout. Desuden skal der reflekteres over spørgsmål som fx, hvilken betydning det formelle har i en tekst.

Prøven tilrettelægges som en 24 timers hjemmeopgave.

Den skriftlige opgave er på maks. 10 normalsider.

Den skriftlige delprøve afvikles som individuel prøve.

2. delprøve: Mundtlig prøve

I den mundtlige prøve skal den studerende arbejde med otte bredt formulerede prøvespørgsmål udvalgt i forhold til det danskfaglige curriculum, som er indeholdt i de fire moduler knyttet til Dansk 4.-10. klassesettrin. De 8 spørgsmål offentliggøres senest ved starten af det semester hvor prøven afvikles.

Den studerende er forpligtet på inden prøven at aflevere en oversigt over primærtekster knyttet til de enkelte spørgsmål. Den studerende skal til prøven vælge relevante tekster og et fokus inden for det pågældende kompetenceområde, herunder selv udvælge materialer m.m. til at besvare de 8 spørgsmål.

Den studerende skal have mulighed for en prøverettet vejledning i de 8 prøvespørgsmål.

Performative elementer integreres i prøven som helhed.

Forberedelsestid: 1 døgn.

Eksaminationstid til den mundtlige delprøve: 45 minutter for en individuel prøve. Se tidsplan, hvis prøven afvikles som gruppeprøve.

Den mundtlige delprøve kan afvikles individuelt eller som gruppeprøve efter den studerendes valg. Der er knyttet følgende forudsætninger for deltagelse i prøven:

- Aflevering af oversigt over primærtekster knyttet til de enkelte spørgsmål i angivet form og indhold til rette tid og sted